

ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO w klasach po szkole podstawowej i gimnazjalnej

1. Podstawy prawne:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz.373)

Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania w I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Gorzowie Wlkp.

Program nauczania:

Barbara Łabęcka *Ponad słowami Program nauczania języka polskiego w liceum ogólnokształcącym i technikum od roku szkolnego 2019/2020*

2. Ogólne cele oceniania osiągnięć uczniów:

Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.

Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.

Motywowanie ucznia do dalszej pracy.

Dostarczanie rodzicom, opiekunom i nauczycielom o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz szczególnych uzdolnieniach ucznia.

Umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

3. Wymagania edukacyjne – zawarte w *Podstawie programowej kształcenia ogólnego*

Cele kształcenia – wymagania ogólne

Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Kształtowanie dojrzałości intelektualnej, emocjonalnej i moralnej uczniów.
2. Rozumienie historii literatury i dziejów kultury jako procesu, a także dostrzeganie roli czynników wewnętrznych i zewnętrznych wpływających na ten proces.
3. Rozumienie konieczności zachowania i rozwoju literatury i kultury w życiu jednostki oraz społeczeństwa.
4. Rozróżnianie kultury wysokiej i niskiej, elitarnej i popularnej oraz dostrzeganie związków między nimi.
5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.
6. Kształtowanie różnorodnych postaw czytelniczych: od spontanicznego czytania do odbioru opartego na podstawach naukowych.
7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji.
8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym, aksjologicznym.
9. Kształcenie umiejętności rozumienia roli mediów oraz ich wpływu na zachowania i postawy ludzi, a także krytycznego odbioru przekazów medialnych oraz świadomego korzystania z nich.
10. Budowanie systemu wartości na fundamencie prawdy, dobra i piękna oraz szacunku dla człowieka.

11. Kształcenie umiejętności rozpoznawania i wartościowania postaw budujących szacunek dla człowieka (np. wierność, odpowiedzialność, umiar) oraz służących budowaniu wspólnot: państwowej, narodowej, społecznej (np. patriotyzm, sprawiedliwość, obowiązkowość, szlachetność, walka, praca, odwaga, roztropność).

Kształcenie językowe.

1. Pogłębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.
2. Wzbogacanie umiejętności komunikacyjnych, stosowne wykorzystanie języka w różnych sytuacjach komunikacyjnych.
3. Funkcjonalne wykorzystywanie wiedzy o języku w odczytaniu sensów zawartych w strukturze głębokiej tekstów literackich i nieliterackich.
4. Świadome wykorzystanie działań językowych w formowaniu odpowiedzialności za własne zachowania językowe.
5. Uwrażliwianie na piękno mowy ojczystej, wspomaganie rozwoju kultury językowej, doskonalenie umiejętności posługiwania się poprawną polszczyzną.

Tworzenie wypowiedzi.

1. Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych sądów, argumentacji i udziału w dyskusji.
2. Wykorzystanie kompetencji językowych i komunikacyjnych w wypowiedziach ustnych i pisemnych.
3. Kształcenie umiejętności formułowania i uzasadniania sądów na temat dzieł literackich oraz innych tekstów kultury.
4. Doskonalenie umiejętności retorycznych, w szczególności zasad tworzenia wypowiedzi spójnych, logicznych oraz stosowania kompozycji odpowiedniej dla danej formy gatunkowej.
5. Rozwijanie umiejętności tworzenia tekstów o wyższym stopniu złożoności.

Samokształcenie.

1. Rozwijanie zainteresowań humanistycznych.
2. Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, w tym zasobów cyfrowych, oceny ich rzetelności, wiarygodności i poprawności merytorycznej.
3. Kształcenie nawyków systematycznego uczenia się, porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania oraz syntezy poznanego materiału.
4. Wyrabianie nawyku samodzielnej, systematycznej lektury.
5. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań poprzez udział w różnych formach aktywności intelektualnej i twórczej.
6. Umacnianie postawy poszanowania dla cudzej własności intelektualnej.
7. Rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystywaniu pozyskanych informacji.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
I. Kształcenie literackie i kulturowe.	
1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.; 2) rozpoznaje konwencje literackie i określa ich cechy w utworach (fantastyczną, symboliczną, mimetyczną, realistyczną, naturalistyczną, groteskową); 3) rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, kronikę, satyrę, sielankę, balladę, dramat romantyczny, powieść poetycką, a także odmiany powieści i dramatu, wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; 4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, eufonię, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę, elipsę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje; 5) interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; 6) rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter; 7) rozumie pojęcie groteski, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej artystyczny i wartościujący charakter; 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji; 10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; interpretuje je i wartościuje; 11) rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 12) w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, <i>Dziadów</i> cz. II oraz <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza, <i>Zemsty</i> Aleksandra Fredry, <i>Balladyny</i> Juliusza Słowackiego; 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; 2) rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych; 3) rozpoznaje w utworach cechy prądów literackich i artystycznych oraz odczytuje ich funkcje; 4) rozróżnia grupę literacką i pokolenie literackie; rozpoznaje założenia programowe w utworach literackich różnych epok; 5) rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji; 6) rozpoznaje w utworach literackich konwencje: baśniową, oniryczną, turpistyczną, nadrealistyczną, postmodernistyczną; 7) określa przemiany konwencji i ich przenikanie się w utworach literackich; rozpoznaje odmiany synkretyzmu (rodzajowego, gatunkowego) oraz interpretuje jego znaczenie; 8) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego: aliterację, paronomazję, kontaminację, metonimię, synekdochę, synestezję, odmiany inwersji, gradację; określa ich funkcje; 9) rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; 10) rozumie pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji, wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego; 11) porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; 12) rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje aluzje w utworach i określa ich znaczenie w interpretacji utworów; 13) rozumie i określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.

<p>13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;</p> <p>14) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;</p> <p>15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny;</p> <p>16) rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.</p>	
---	--

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

<ol style="list-style-type: none"> 1) przetwarza i hierarchizuje informacje w analizie tekstów publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; 2) analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; 3) rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie, laudacja, homilia), popularnonaukowych i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość i komentarz; rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach; odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte; rozróżnia odpowiedzi właściwe i unikowe; 4) określa wpływ starożytnego teatru greckiego na rozwój sztuki teatralnej; rozumie pojęcie „katharsis” i określa jego rolę w kształtowaniu odbioru dzieła; 5) charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; 6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy danej dziedzinie sztuki; 7) odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej, stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu. 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analizuje strukturę eseju: odczytuje zawarte w nim sensory, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; 2) wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji dzieła sztuki; 3) rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej; 4) porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty; 5) rozpoznaje i charakteryzuje główne style w architekturze i sztuce; 6) odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach, 7) zna pojęcie syntezy sztuk, rozpoznaje jej cechy i ewolucję od romantyzmu do współczesności.
--	---

II. Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:

<ol style="list-style-type: none"> 1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; 2) rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i wykorzystuje je w budowie wypowiedzi o różnym charakterze; 3) rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; 4) rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi. 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto rozumie proces kształtowania się systemu gramatycznego i potrafi wskazać jego elementy we fleksji, fonetyce i składni.</p>
---	---

2. Zróźnicowanie języka. Uczeń:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; 2) rozróżnia style funkcjonalne polszczyzny oraz rozumie zasady ich stosowania; 3) rozpoznaje i ocenia modę językową we współczesnym języku; 4) określa rodzaje zapożyczeń i sposób ich funkcjonowania w polszczyźnie różnych epok; odnosi wskazane zjawiska do współczesnej polszczyzny; 5) zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; 6) rozpoznaje rodzaje stylizacji (archaizacja, dialektyzacja, kolokwializacja, stylizacja środowiskowa, biblijna, mitologiczna itp.) oraz ich funkcje w tekście; 7) rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego. 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozumie i wyjaśnia różnicę między etymologicznym a realnym znaczeniem wyrazu; 2) rozpoznaje prozodyczne elementy stylu: akcent, intonacja, dynamika, rytmizacja i określa ich funkcje w tekście; 3) rozumie pojęcie socjolektu; rozpoznaje i określa jego funkcje komunikacyjne; 4) rozumie, co to jest tabu językowe; rozpoznaje jego obecność w wypowiedziach; 5) określa właściwości języka jako nośnika i przekaznika treści kulturowych; 6) rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny (dzieła literackiego, autora) oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego; 7) określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich;
3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) rozumie pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; rozróżnia typy znaków i określa ich funkcje w tekście; 2) zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); 3) rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, metajęzykową, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); 4) rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (homonimie, anakoluty, elipsy, paradoksy), dba o jasność i precyzję komunikatu; 5) posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; 6) odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego; określa funkcje innowacji językowej w tekście; 7) stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np.: prawda-fałsz, poprawność-niepoprawność; 8) rozróżnia pojęcia manipulacji, dezinformacji, postprawdy, stereotypu, bańki informacyjnej, wiralności; rozpoznaje te zjawiska w tekstach i je charakteryzuje; 9) stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednie do sytuacji; 10) określa zmiany w komunikacji językowej związane z rozwojem jej form (np. komunikacji internetowej). 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określa intencję wypowiedzi jako aktu o dwóch znaczeniach: dosłownym i implikowanym (presupozycja); 2) rozpoznaje i określa funkcje tekstu (fatyczną, magiczną); 3) określa funkcje języka: poznawczą (kategoryzowanie świata), komunikacyjną (dostosowanie języka do sytuacji komunikacyjnej) oraz społeczną (budowanie wspólnoty regionalnej, środowiskowej, narodowej); 4) określa rolę języka w budowaniu obrazu świata.
4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) stosuje wszystkie zasady ortografii i interpunkcji, w tym szczególnie: pisowni wielką i małą literą, pisowni łącznej i rozłącznej partykuły <i>nie</i> oraz partykuły <i>-bym, -byś, -by</i> z różnymi częściami mowy; pisowni zakończeń <i>-ji, -ii, -i</i>; zapisu 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto stosuje podstawowe zasady pisowni polskiej (fonetyczną, morfologiczną, historyczną i konwencjonalną) w zachowaniu poprawności zapisu wypowiedzi.</p>

<p>przedrostków <i>roz-, bez-, wes-, wz-, ws-</i>; pisowni przyimków złożonych; pisowni nosówek (<i>a, e</i>) oraz połączeń <i>om, on, em, en</i>; pisowni skrótów i skrótowców;</p> <p>2) wykorzystuje składniowo-znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu;</p> <p>3) rozumie stylistyczną funkcję zamierzonego błędu ortograficznego w tekście artystycznym.</p>	
III. Tworzenie wypowiedzi.	
1. Elementy retoryki. Uczeń:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; 2) wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; 3) określa w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); 4) wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę; 5) rozróżnia typy argumentów, w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty <i>ad personam</i>); 6) rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; 7) odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; 8) rozróżnia pragmatyczny i etyczny wymiar obietnic składanych w tekstach reklamy; 9) rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym; 10) rozumie zjawisko nowomowy jako manipulację odbiorcą i określa jego cechy i funkcje w tekście. 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień; 2) stosuje różne typy dowodzenia w wypowiedzi (indukcyjne, dedukcyjne, sylogizmy); 3) rozpoznaje wywód o charakterze demagogicznym oraz metodę pytań podchwytliwych i sugerujących; 4) rozumie pojęcie rubaszości i sarkazmu; 5) rozróżnia ironię w zależności od celu: satyrycznego, parodystycznego, przejawu drwiny i sarkazmu.
2. Mówienie i pisanie. Uczeń:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; 2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; 3) reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; 4) zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; 5) tworzy formy użytkowe: protokół, opinię, zażalenie; stosuje zwroty adresatywne, etykietę językową; 6) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, szkic interpretacyjny, szkic krytyczny, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca; 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach: esej, interpretacja porównawcza, reportaż, felieton</p>

<ol style="list-style-type: none"> 7) odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi; 8) tworzy plan kompozycyjny i dekompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; 9) stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; wygłasza mowę z uwzględnieniem środków pozajęzykowych; 10) w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; 11) stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne i cudze decyzje poprawnościowe; 12) wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym i cudzym, dokonuje korekty tekstu własnego i cudzego, stosuje kryteria poprawności językowej 	
IV. Samokształcenie. Uczeń:	
<ol style="list-style-type: none"> 1) rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innym przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska; 2) porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; 3) korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; 4) sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; 5) dokonuje krytycznej selekcji źródeł; 6) wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; 7) wzbogaca swoją wypowiedź pozajęzykowymi środkami komunikacji; 8) posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; 9) wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny; 10) gromadzi i przetwarza informacje, sporządza bazę danych; 11) korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych twórców; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość; 12) wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć; 13) zna pojęcie hipertekstu; rozpoznaje jego realizacje internetowe oraz pozainternetowe; określa ich funkcje w komunikacji, umiejętnie z nich korzysta w gromadzeniu informacji. 	<p>spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową; 2) włącza się w/współtworzy życie kulturalne szkoły, regionu.

Lektury obowiązkowe:

1. *Biblia*, w tym fragmenty *Księgi Rodzaju*, *Księgi Hioba*, *Księgi Koheleeta*, *Pieśni nad Pieśniami*, *Księgi Psalmów*, *Apokalipsy wg św. Jana*;
2. Jan Parandowski, *Mitologia*, część I *Grecja*;
3. Homer, *Iliada* (fragmenty), *Odyseja* (fragmenty);
4. Sofokles, *Antyгона*;
5. *Horacy* – wybrane utwory;
6. *Bogurodzica*; *Lament świętokrzyski*; *Legenda o św. Aleksym*; *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią* (fragmenty);
7. *Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu* (fragmenty);
8. *Pieśń o Rolandzie* (fragmenty);
9. Gall Anonim, *Kronika polska* (fragmenty);
10. Dante Alighieri, *Boska komedia* (fragmenty);
11. Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX ks. I*, *Pieśń V ks. II*, psalmy, w tym *Psalm 13*, *Psalm 47*, *tren IX, X, XI, XIX*, *Odprowa posłów greckich*;
12. Piotr Skarga, *Kazania sejmowe* (fragmenty);
13. wybrane wiersze następujących poetów: Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn, Mikołaj Sep-Szarzyński;
14. Jan Chryzostom Pasek, *Pamiętniki* (fragmenty);
15. William Szekspir, *Makbet*, *Romeo i Julia*;
16. Moliere, *Skąpiec*;
17. Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*, wybrane satyry;
18. Franciszek Karpiński, wybór siałanek i liryki religijnej;
19. Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*, wybrane ballady, w tym *Romantyczność*, wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze, *Konrad Wallenrod*, *Dziady* cz. III;
20. Juliusz Słowacki, *Kordian*, wybrane wiersze, w tym *Grób Agamemnona* (fragmenty), *Testament mój*;
21. Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*;
22. Cyprian Norwid, wybrane wiersze;
23. Bolesław Prus, *Lalka*, *Z legend dawnego Egiptu*;
24. Eliza Orzeszkowa, *Gloria victis*;
25. Henryk Sienkiewicz, *Potop*;
26. Adam Asnyk, wybór wierszy;
27. Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*;
28. wybrane wiersze następujących poetów: Jan Kasprowicz, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff;
29. Stanisław Wyspiański, *Wesele*;
30. Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (tom I – *Jesień*);
31. Stefan Żeromski, *Rozdziobią nas kruki, wrony...*, *Przedwiośnie*;
32. Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty);
33. wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Iłakowiczówna, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy;
34. Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*, *Ludzie, którzy szli*;
35. Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat*;
36. Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*;

Utwory określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

1. Arystoteles, *Poetyka*, *Retoryka* (fragmenty);
2. Platon, *Państwo* (fragmenty);
3. Arystofanes, *Chmury*;
4. Wergiliusz, *Eneida* (fragmenty);
5. św. Augustyn, *Wyznania* (fragmenty);
6. św. Tomasz z Akwinu, *Summa teologiczna* (fragmenty);
7. François Rabelais, *Gargantua i Pantagruel* (fragmenty);
8. Michel de Montaigne, *Próby* (fragmenty);
9. Jan Kochanowski, *Treny* (jako cykl poetycki);
10. William Szekspir, *Hamlet*;
11. Wybrane utwory poetyckie z romantycznej literatury europejskiej, w tym wybrane wiersze angielskich poetów jezior;
12. Juliusz Słowacki, *Lilla Weneda*;
13. Cyprian Norwid, *Bema pamięci żałobny rapsod*, *Fortepian Szopena*, *Czarne kwiaty* (fragmenty), *Promethidion* (fragmenty);
14. realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac, *Ojciec Goriot* lub Charles Dickens, *Klub Pickwicka*, lub Mikołaj Gogol, *Martwe dusze*, lub Gustaw Flaubert, *Pani Bovary*);
15. Stanisław Wyspiański, *Noc listopadowa*;
16. Franz Kafka, *Proces*;
17. Michaił Bułhakow, *Mistrz i Małgorzata*;
18. Stanisław Ignacy Witkiewicz, *Szewcy*;
19. Bruno Schulz, wybrane opowiadania z tomu *Sklepy cynamonowe*;
20. Tadeusz Konwicki, *Mala apokalipsa*;
21. Jorge Luis Borges, wybrane opowiadanie;
22. Janusz Głowacki, *Antygone w Nowym Jorku*;
23. Sławomir Mrożek, wybrane opowiadania;
24. wybrane eseje następujących autorów: Jerzego Stempowskiego, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Zbigniewa Herberta, Zygmunta Kubiaka, Jarosława Marka Rymkiewicza (co najmniej po jednym utworze);
25. wybrane teksty z aktualnych numerów miesięczników oraz kwartalników literackich i kulturalnych.

<p>37. wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Czesław Miłosz, w tym wybrane wiersze z tomu <i>Ocalenie</i> oraz <i>Traktat moralny</i> (fragmenty), Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, w tym wybrane wiersze z tomów: <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z obłąkanego miasta</i>, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel;</p> <p>38. Albert Camus, <i>Dżuma</i>;</p> <p>39. George Orwell, <i>Rok 1984</i>;</p> <p>40. Józef Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> (fragmenty);</p> <p>41. Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>;</p> <p>42. Marek Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> (wybrane opowiadanie); <i>Góra „Edek”</i> (z tomu <i>Prawo prerii</i>);</p> <p>43. Jacek Dukaj, <i>Katedra</i> (z tomu <i>W kraju niewiernych</i>);</p> <p>44. Antoni Libera, <i>Madame</i>;</p> <p>45. Andrzej Stasiuk, <i>Miejsce</i> (z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>);</p> <p>46. Olga Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> (z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>);</p> <p>47. Ryszard Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> (fragmenty);</p> <p>48. wybrane utwory okresu stanu wojennego; powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Ewy Demarczyk, Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów.</p>	
--	--

Lektury uzupełniające

W każdej klasie obowiązkowo dwie pozycje książkowe w całości lub we fragmentach, na przykład:

<ol style="list-style-type: none"> 1. Sofokles, <i>Król Edyp</i>; 2. Mikołaj z Wilkowiecka, <i>Historycja o chwalebnyim Zmartwychwstaniu Pańskim</i> (fragmenty); 3. <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragmenty); 4. Giovanni Boccaccio, <i>Sokół</i>; 5. Mikołaj Rej, <i>Żywot człowieka poczciwego</i> (fragmenty); 6. Andrzej Frycz Modrzewski, <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> (fragmenty); 7. Miguel de Cervantes y Saavedra, <i>Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy</i> (fragmenty); 8. Wespazjan Kochowski, <i>Psalmody polska</i> (wybór psalmów); 9. Wacław Potocki, <i>Transakcja wojny chocimskiej</i> (fragmenty z części I); 10. Ignacy Krasicki, <i>Monachomachia</i> (fragmenty); 11. Stanisław Trembecki, Franciszek Kniaźnin, wybrane utwory; 12. Jędrzej Kitowicz, <i>Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III</i> (fragmenty); 13. Julian Ursyn Niemcewicz, <i>Powrót posła</i>; 14. Stanisław Staszic, <i>Przestrogi dla Polski</i> (fragmenty); 15. Juliusz Słowacki, <i>Beniowski</i> (fragmenty); 16. Aleksander Fredro, <i>Śluby panieńskie</i>; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Erazm z Rotterdamu, <i>Pochwała głupoty</i> (fragmenty); 2. Tomasz Morus, <i>Utopia</i> (fragmenty); 3. Pedro Calderon de la Barca, <i>Życie snem</i>; 4. Wolter, <i>Kandyd</i> (fragmenty); 5. Jean Jacques Rousseau, <i>Nowa Heloiza</i> (fragmenty); 6. wybrane utwory epickie okresu romantyzmu (Józef Ignacy Kraszewski <i>Stara baśń</i>, Victor Hugo <i>Nędznicy</i>, Edgar Allan Poe – wybrane opowiadanie; Henryk Rzewuski, <i>Pamiętki Soplicy</i> (fragmenty)); 7. Władysław Stanisław Reymont, <i>Chłopi</i> (tom II – Zima); 8. Aldous Huxley, <i>Nowy wspaniały świat</i>; 9. Gabriela Zapolska, <i>Moralność pani Dulskiej</i>; 10. Gustaw Herling-Grudziński, <i>Wieża</i>; 11. Florian Czarnyszewicz, <i>Nadberezyńcy</i>; 12. Bohumil Hrabal, wybrane opowiadania; 13. Wiesław Myśliwski, <i>Widnokrag</i>; 14. Julian Strykowski, <i>Austeria</i>; 15. Umberto Eco, <i>Imię róży</i>; 16. wybrane wiersze poetów polskich i obcych; 17. wybrana powieść polska i obca z XX lub XXI wieku;
---	---

<p>17. Johann Wolfgang Goethe, <i>Cierpienia młodego Wertera</i> (fragmenty); <i>Faust</i> (fragmenty);</p> <p>18. George Byron, <i>Giaur</i> (fragmenty);</p> <p>19. Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i>, cz. IV;</p> <p>20. Eliza Orzeszkowa, <i>Nad Niemnem</i>;</p> <p>21. Maria Konopnicka, wybór wierszy;</p> <p>22. Stefan Żeromski, <i>Echa leśne</i>;</p> <p>23. Zofia Nałkowska, <i>Granica</i>;</p> <p>24. Tadeusz Peiper, wybór wierszy;</p> <p>25. Joseph Conrad, <i>Lord Jim</i>;</p> <p>26. Anna Kamińska, Anna Świrszczyńska, Julia Hartwig, Stanisław Grochowiak, Edward Stachura, wybór wierszy;</p> <p>27. Kazimierz Moczarski, <i>Rozmowy z katem</i> (fragmenty);</p> <p>28. Zofia Nałkowska, z tomu <i>Medaliony</i> opowiadanie <i>Przy torze kolejowym</i>;</p> <p>29. Jan Józef Szczepański, <i>Święty</i>;</p> <p>30. Tadeusz Różewicz, <i>Kartoteka</i>;</p> <p>31. Józef Czapski, <i>Na nieludzkiej ziemi</i> (fragmenty);</p> <p>32. Leopold Tyrmand, <i>Dziennik 1954</i> (fragmenty);</p> <p>33. Stanisław Lem, <i>Wizja lokalna</i>;</p> <p>34. Samuel Beckett, <i>Czekając na Godota</i>;</p> <p>35. Friedrich Dürrenmatt, <i>Wizyta starszej pani</i>;</p> <p>36. Eugène Ionesco, <i>Lekcja</i></p> <p>lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.</p> <p>Dodane w sierpniu 2021: Kronika Książąt Polskich, oprac. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski; Juliusz Słowacki, <i>Listy do Matki</i> (fragmenty); Henryk Sienkiewicz, <i>Listy z podróży do Ameryki</i> (fragmenty); Stefan Żeromski, <i>Ludzie bezdomni</i>; Ryszard Krynicki, Adam Zagajewski, wybór wierszy; Witold Pilecki, <i>Raport Witolda</i>; Wiesław Kielar, <i>Anus mundi</i>; Zofia Kossak-Szczucka, <i>Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917–1919</i>; Jarosław Iwaszkiewicz, wybrane opowiadanie; John Ronald Reuel Tolkien, <i>Władca pierścieni. Drużyna pierścienia</i></p>	<p>18. wybrany dramat polski i obcy z XX lub XXI wieku</p> <p>lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.</p> <p>Dodane w sierpniu 2021: Zofia Kossak-Szczucka, <i>Błogosławiona wina</i>; Ferdynand Antoni Ossendowski, <i>Mocni ludzie; Ludzie, zwierzęta, bogowie</i>; Krystyna Lubieniecka-Baraniak, <i>Gdy brat staje się katem</i>; Jan Paweł II, <i>Przekroczyć próg nadziei</i> (fragmenty); <i>Tryptyk rzymski; Pamięć i tożsamość</i> (fragmenty), <i>Fides et ratio</i> (fragmenty); Karol Wojtyła, <i>Przed sklepem jubilera</i>; Stefan Wyszyński, <i>Zapiski więzienne</i>; Paweł Zuchniewicz, <i>Ojciec wolnych ludzi. Opowieść o Prymasie Wyszyńskim</i>.</p>
--	---

20 sierpnia 2021 r. dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej opublikował informacje o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2021/2022. Zasady te są przeznaczone dla ostatniego rocznika w formule matury 2015 w uwzględnieniu nauczania zdalnego i hybrydowego. Informacje znajdują się na stronie CKE i OKE.

4. Rodzaje aktywności podlegające ocenianiu i ich waga:

Rodzaj aktywności	Waga oceny
wypracowania (np. esej, rozprawka, interpretacja tekstu literackiego, recenzja i in.),	2
testy czytania ze zrozumieniem,	2
sprawdziany wiedzy i umiejętności,	2
sprawdziany znajomości treści lektury,	2
wypowiedzi ustne (np. odpowiedź na pytanie nauczyciela, referowanie, udział w dyskusji, spontaniczne zabieranie głosu),	2
prezentacje/projekty/referaty,	1

zadania domowe,	1
praca zespołowa i prezentowanie jej wyników,	1
aktywność na zajęciach, recytacja utworów literackich,	1
udział w przedstawieniu,	1
formy wypowiedzi związane z przekładem intersemiotycznym, np. wykonanie plakatu, nagranie krótkiego filmu,	1
inne.	1

5. Skala ocen:

a) w ocenianiu osiągnięć uczniów z języka polskiego obowiązuje, zgodnie z WZO, następująca skala ocen:

- 1 niedostateczny
- 2- dopuszczający minus
- 2 dopuszczający
- 2+ dopuszczający plus
- 3- dostateczny minus
- 3 dostateczny
- 3+ dostateczny plus
- 4- dobry minus
- 4 dobry
- 4+ dobry plus
- 5- bardzo dobry minus
- 5 bardzo dobry
- 5+ bardzo dobry plus
- 6- celujący minus
- 6 celujący

b) z zależności od rodzaju sprawdzanej aktywności uczniów stosuje się różną wagę ocen.

6. Normy wymagań na poszczególne oceny – na podstawie programu nauczania jw.:

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- ✓ ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- ✓ pobieżnie zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej;
- ✓ rozpoznaje tylko podstawowe związki przyczynowo-skutkowe w zakresie wiedzy o kulturze;
- ✓ sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- ✓ odszukuje tylko najważniejsze informacje w tekście nieliterackim;
- ✓ objaśnia z pomocą nauczyciela znalezione informacje;
- ✓ posługuje się podstawowymi odmianami polszczyzny;
- ✓ dostrzega i koryguje niektóre typy błędów językowych;
- ✓ przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- ✓ redaguje z pomocą nauczyciela teksty własne.

Ocena dostateczna

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ✓ ma częściową wiedzę i spełnia podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;

- ✓ zna treść i problematykę większości lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej;
- ✓ wskazuje podstawowe wydarzenia literackie;
- ✓ przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) do określonej epoki literackiej;
- ✓ dokonuje elementarnej analizy porównawczej utworów;
- ✓ wykorzystuje znalezione informacje i przeprowadza analizę źródeł informacji;
- ✓ posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- ✓ dostrzega różne typy błędów językowych;
- ✓ przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- ✓ redaguje teksty własne;
- ✓ aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić;
- ✓ odróżnia fakty od opinii.

Ocena dobra

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ✓ ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- ✓ dobrze zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej;
- ✓ samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury w kontekście macierzystym;
- ✓ znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- ✓ przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- ✓ sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- ✓ rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- ✓ samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- ✓ sprawnie redaguje teksty własne;
- ✓ aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- ✓ odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena bardzo dobra

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ✓ ma pełną wiedzę i opanował umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- ✓ szczegółowo zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej;
- ✓ samodzielnie interpretuje tekst literacki w różnych kontekstach;
- ✓ hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- ✓ przeprowadza rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- ✓ samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- ✓ samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- ✓ sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- ✓ aktywnie słucha wykładu, potrafi wykonać notatki w różnorodny sposób;
- ✓ formułuje własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami;
- ✓ aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Ocena celująca

Uczeń spełnia wymagania na niższą ocenę, a ponadto:

- ✓ ma pełną wiedzę historycznoliteracką i posługuje się nią w różnych trudnych sytuacjach problemowych;

- ✓ szczegółowo zna treść i problematykę lektur obowiązkowych wskazanych w podstawie programowej;
- ✓ czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- ✓ bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania nieomawianego w trakcie lekcji tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- ✓ zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- ✓ zna dodatkową literaturę krytyczną dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- ✓ bezbłędnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- ✓ potrafi swoją wiedzę zainteresować innych;
- ✓ aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

7. Zasady oceniania uczniów:

- a. Minimalna liczba ocen w każdym semestrze wynosi 4 i obejmuje takie formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów, jak np.:
 - wypracowanie pisemne w formie zleconej przez nauczyciela (w tym: minimatura),
 - test czytania ze zrozumieniem (w tym: minimatura),
 - wypowiedź ustna,
 - sprawdzian wiedzy i umiejętności,
 - sprawdzian znajomości treści lektury;
 - do oceny wyżej wymienionych form sprawdzania kompetencji uczniów stosuje się wagę 2;
 - ponadto uczeń może uzyskać oceny za inne formy aktywności wymienione w 4. punkcie ZO,
 - do pozostałych form aktywności stosuje się wagę 1.
- b. Punkty procentowe uzyskiwane przez uczniów za różne formy sprawdzania kompetencji są przeliczane na stopnie szkolne według wzoru:
 - 40% – 50% dopuszczający
 - 51% – 70% dostateczny
 - 71% – 85% dobry
 - 86% – 95% bardzo dobry
 - 96% – 100% celujący
- c. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może zmienić sposób przeliczania punktów na oceny szkolne.
- d. Na ocenę końcową decydujący wpływ mają wyniki uzyskane z obowiązkowych form sprawdzania wiedzy i umiejętności.
- e. Zasady oceniania pracy grupowej każdorazowo ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniami.
- f. W sytuacji, gdy uczeń nie zaliczy obowiązkowej formy sprawdzania osiągnięć z powodu nieobecności, nauczyciel wpisuje symbol „0” oznaczający brak zaliczenia. Uczeń, który nie zaliczy co najmniej trzech spośród obowiązkowych form, otrzymuje na semestr ocenę niedostateczną.

- g. Uczeń musi zaliczyć wszystkie obowiązkowe lektury omawiane na lekcjach. Niezaliczenie jednej lektury skutkuje obniżeniem oceny semestralnej o jeden stopień, a każdej następnej o kolejny.
- h. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną ze znajomości lektury, ma obowiązek poprawić ocenę w ciągu czterech tygodni od dnia otrzymania oceny w terminie ustalonym z nauczycielem, oceny niedostateczne z lektur można poprawiać jednokrotnie.
- i. Poza sprawdzianami z lektur uczeń ma prawo do poprawy jednej oceny w semestrze w terminie ustalonym z nauczycielem.
- j. Nauczyciel ma obowiązek prowadzenia w dzienniku lekcyjnym czytelnej indeksacji ocen (pole „komentarz” w dzienniku LIBRUS).

8. **Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej** – są jednakowe dla wszystkich przedmiotów i znajdują się w dokumencie WZO.

9. **W razie nauczania zdalnego lub hybrydowego zasady oceniania nie zmieniają się, ponadto będziemy korzystać z zarządzenia, np.** Procedury nauczania hybrydowego załącznik nr 4/2020/2021dyrektora szkoły lub wydawanych na bieżąco zarządzeń i procedur w roku szkolnym.2021/2022.